

ΘΕΜΑ: Η υποχρηματοδότηση της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας (Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Στερεάς Ελλάδας 2014 – 2020) από τα Ευρωπαϊκά Ταμεία και οι προτεινόμενες λύσεις για μια πιο δίκαια κατανομή των Ευρωπαϊκών Κονδυλίων

1. Το θεσμικό πλαίσιο της Κατανομής των πόρων του ΕΣΠΑ 2014-2020.

Σύμφωνα με το άρθρο 90 «Στόχος Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση» του Κανονισμού 1303/2013 της ΕΕ, οι πόροι για τον στόχο Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση κατανέμονται μεταξύ των ακόλουθων τριών κατηγοριών περιφερειών επιπέδου 2 της κοινής ονοματολογίας των εδαφικών στατιστικών μονάδων («επίπεδο NUTS 2»):

α) στις λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες με κατά κεφαλήν Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕγχΠ) κατώτερο του 75 % του μέσου ΑΕγχΠ της ΕΕ-27,

β) στις περιφέρειες μετάβασης με κατά κεφαλήν ΑΕγχΠ μεταξύ του 75 % και του 90 % του μέσου ΑΕγχΠ της ΕΕ-27 και

γ) στις περισσότερο αναπτυγμένες περιφέρειες με κατά κεφαλήν ΑΕγχΠ ανώτερο του 90 % του μέσου ΑΕγχΠ της ΕΕ-27.

Η ταξινόμηση των περιφερειών σε μια από τις τρεις κατηγορίες περιφερειών καθορίζεται με βάση τον τρόπο με τον οποίο το κατά κεφαλήν ΑΕγχΠ κάθε περιφέρειας, που μετράται σε μονάδες αγοραστικής δύναμης (ΜΑΔ) και υπολογίζεται βάσει των στοιχείων της Ένωσης για την περίοδο 2007 έως 2009, σχετίζεται με το μέσο ΑΕγχΠ της ΕΕ-27 για την ίδια περίοδο αναφοράς.

Με βάση τα στοιχεία της Στερεάς Ελλάδας κατά την περίοδο αναφοράς 2007 έως 2009 η Περιφέρεια κατετάγη στην κατηγορία «Περιφέρειες σε μετάβαση» έχοντας μέσο κατά κεφαλήν ΑΕγχΠ στο 84% του μέσου κοινοτικού των 27 Κρατών-Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Σύμφωνα με το άρθρο 120 «Καθορισμός των ποσοστών συγχρηματοδότησης» το ποσοστό συγχρηματοδότησης για την Στερεά Ελλάδα καθορίστηκε στο 60%. Ωστόσο, λόγω του χαμηλού προϋπολογισμού του Περιφερειακού Επιχειρησιακού Προγράμματος Στερεάς Ελλάδας επιλέχθηκε από το Υπουργείο Ανάπτυξης, το ποσοστό συγχρηματοδότησης για την Στερεά Ελλάδα να παραμείνει στο 50%, όπως και κατά την Προγραμματική Περίοδο 2007-2013.

2. Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Στερεά Ελλάδα 2014 – 2020»

Το Περιφερειακό Πρόγραμμα της Στερεάς Ελλάδας για την Προγραμματική Περίοδο διαθέτει πόρους 190,05 εκατ. €, εκ των οποίων 148,56 εκατ. € προέρχονται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) και 41,49 εκατ. € από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ).

Σε σχέση με τις άλλες Περιφέρειες που χαρακτηρίζονται «σε μετάβαση» και στο επίπεδο των πόρων από την ενωσιακή στήριξη, σύμφωνα με τον πίνακα 1 του παραρτήματος Ι, η Στερεά Ελλάδα υπολείπεται σημαντικά, έχοντας στη διάθεσή της πόρους 95,03 εκατ. € την ώρα που η αμέσως προηγούμενη Περιφέρεια, των Ιονίων Νήσων, διαχειρίζεται το ποσό των 181,54 εκατ. €.

Ωστόσο, θα πρέπει να διευκρινιστεί πως το ποσό αυτό δεν είναι στο σύνολό του διαθέσιμο για την Περιφέρεια. Για την ακρίβεια το διαθέσιμο ποσό είναι μικρότερο κατά περίπου 6,13%. Το συγκεκριμένο ποσοστό θα αποδοθεί τμηματικά σε περίπτωση που θα επιτευχθούν οι στόχοι για την αποδέσμευση του αποθεματικού επίδοσης.

Το αποθεματικό επίδοσης προβλέπεται στα άρθρα 20, 21 και 22 του Κανονισμού 1303/2013 της ΕΕ και αφορά στην αποδέσμευση ενός επιπλέον ποσού προς τις Περιφέρειες αν και εφόσον αυτές εκπληρώσουν τους στόχους που έχουν θέσει. Οι στόχοι μετρούνται και αξιολογούνται αφενός από την εκταμίευση πόρων και αφετέρου από την εξέλιξη των επιλεγμένων δεικτών εκροών. Η αξιολόγηση γίνεται σε δύο χρονικές στιγμές ως εξής:

α) Το 2019 μέσω των στοιχείων της Ετήσιας Έκθεσης στην οποία περιλαμβάνεται η υλοποίηση έως 31/12/2018 και εξετάζεται η επίτευξη των οροσήμων που αποτελούν τους ενδιάμεσους στόχους που τίθενται για το 2018, και

β) Το 2025 μέσω των στοιχείων της Τελικής Έκθεσης Εφαρμογής στην οποία περιλαμβάνεται η υλοποίηση έως τις 31/12/2023 και εξετάζεται η επίτευξη των στόχων που τίθενται για το 2023.

Η Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας, μέσω της οικείας Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης ΕΠ, έχει προβεί σε λεπτομερή σχεδιασμό και την υλοποίηση του συνόλου των ενεργειών που απαιτούνται έτσι ώστε να επιτευχθούν τα ορόσημα του 2018 και οι στόχοι του 2023, προκειμένου μην απολεσθούν τα κονδύλια του αποθεματικού επίδοσης. Ωστόσο βάσει των παραπάνω, δεν θα πρέπει να παραγνωρίζουμε ότι το Περιφερειακό Πρόγραμμα της Στερεάς Ελλάδας αυτή τη στιγμή ουσιαστικά διαθέτει πόρους 178,39 εκατ. €, εκ των οποίων 139,44 εκατ. € με στήριξη του ΕΤΠΑ και 38,95 εκατ. € του ΕΚΤ.

3. Η στρέβλωση των στοιχείων της Στερεάς Ελλάδας

Η άμεση γειννίαση της Στερεάς Ελλάδας με την Αττική και η ύπαρξη, εντός των ορίων της, της άτυπης βιομηχανικής ζώνης των Οινοφύτων, η οποία βρίσκεται στα σύνορα των δύο Περιφερειών δημιουργούν μια πλασματική εικόνα ευημερίας και την παρουσιάζουν ως μια «πλούσια» Περιφέρεια. Λαμβάνοντας υπόψη ότι το συντριπτικά μεγαλύτερο μέρος των εργαζομένων στην εν λόγω περιοχή αποτελούν μόνιμους κατοίκους της Αττικής, που μετακινούνται καθημερινά στον τόπο εργασίας τους καθώς επίσης και το γεγονός ότι οι ιδιοκτήτες των επιχειρήσεων είναι στην πλειοψηφία τους κάτοικοι Αττικής γίνεται εμφανές πως η Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας αποτελεί μόνο τον τόπο παραγωγής του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος και σε καμία περίπτωση τον τόπο της κύριας κατανάλωσής του.

Σύμφωνα με τον πίνακα 2 του παραρτήματος Ι επιβεβαιώνεται διαχρονικά το γεγονός ότι το πλασματικό κατά κεφαλήν ΑΕγχΠ της Βοιωτίας είναι αυτό που στρεβλώνει την γενικότερη εικόνα της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας. Συγκεκριμένα, για την τριετία αναφοράς 2007-2009 του ΕΣΠΑ 2014-2020 παρατηρούμε πως το μέσο κατά κεφαλήν ΑΕγχΠ είναι 18.880 €, με την Περιφερειακή Ενότητα Βοιωτίας να παρουσιάζει μέσο όρο 24.414 € και τις υπόλοιπες τέσσερις Ενότητες έναν μέσο όρο της τάξης του 17.927 €¹. Ο δυϊσμός μάλιστα γίνεται περισσότερο εμφανής αν συγκρίνουμε το μέσο κατά κεφαλήν ΑΕγχΠ της Βοιωτίας με αυτό της Ευρυτανίας (12.418 €), όπου παρατηρείται μια σχέση σχεδόν 2:1.

Επίσης, σημαντική είναι η απόκλιση που παρατηρείται σε όρους κατά κεφαλήν ΑΕγχΠ μεταξύ της περιόδου αναφοράς και των πιο πρόσφατων στατιστικών στοιχείων καθώς το μέσο Περιφερειακό κατά κεφαλήν ΑΕγχΠ μειώθηκε κατά το δυσθεώρητο ποσοστό του 20% φθάνοντας τις 15.075 €.

4. Σύγκριση κατανομών πόρων ανά Περιφέρεια

Αναλύοντας τον πίνακα 1 του παραρτήματος Ι γίνεται εμφανής η αδικία που υφίσταται η Στερεά Ελλάδα σε σχέση με τις υπόλοιπες «Περιφέρειες σε Μετάβαση». Η ενωσιακή στήριξη προς την Στερεά Ελλάδα είναι 95,03 εκατ. €, την ώρα που η αμέσως προηγούμενη (από άποψη χρηματοδότησης) Περιφέρεια, αυτή των Ιονίων Νήσων διαχειρίζεται 181, 54 εκατ. €, ενώ σε λίγο καλύτερη κατάσταση βρίσκεται η Περιφέρεια Πελοποννήσου με 216,27 εκατ. €. Σε επίπεδο συνολικής χρηματοδότησης, παρά το ποσοστό συγχρηματοδότησης του 50%, και πάλι η Στερεά Ελλάδα είναι ουραγός με 190,05 εκατ. € με την Περιφέρεια Ιονίων Νήσων να

¹ Για τον υπολογισμό του μέσου όρου του κατά κεφαλήν ΑΕγχΠ των Περιφερειακών Ενοτήτων Ευβοίας, Ευρυτανίας, Φθιώτιδας και Φωκίδας για την υπολογιστική προσέγγιση του πληθυσμού χρησιμοποιήθηκαν τα στοιχεία των απογραφών των ετών 2001 και 2011 με τη διαφορά τους να κατανέμεται ισόποσα σε κάθε έτος της δεκαετίας.

διαχειρίζεται περίπου 37 εκατ. € περισσότερα και την Περιφέρεια Πελοποννήσου να γίνεται αποδέκτης επιπλέον χρηματοδότησης μεγαλύτερης από 80 εκατ. €.

Μελετώντας την κατανομή των πόρων σε σχέση με τον πληθυσμό των Περιφερειών διαπιστώνουμε πως η κατάσταση είναι ακόμη πιο δυσχερής για την Στερεά Ελλάδα καθώς κατέχει το κατώτερο κατά κεφαλήν ποσό ενωσιακής στήριξης (174 €/άτομο), το οποίο αποτελεί μόλις το 46,39% του αντίστοιχου ποσού της αμέσως προηγούμενης «Περιφέρειας σε μετάβαση», της Πελοποννήσου. Ακόμη και σε σχέση με τις «περισσότερο αναπτυγμένες Περιφέρειες», η κατανομή της Στερεάς Ελλάδας υπολείπεται σημαντικά. Τέλος, το κατά κεφαλήν ποσό που διαχειρίζεται η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας (μιας Περιφέρειας που έχει αρκετά κοινά σημεία με την Στερεά Ελλάδα, όπως η γεωμορφολογία, η γειτνίαση σε ένα μητροπολιτικό κέντρο, κ.α.), η οποία είναι επίσης «Περιφέρεια σε μετάβαση» είναι 536,21% μεγαλύτερο.

5. Η επικείμενη αναθεώρηση 2016 για τα Κράτη - Μέλη που αντιμετωπίζουν σημαντικά οικονομικά προβλήματα

Προκειμένου να ληφθεί υπόψη η δύσκολη κατάσταση των κρατών μελών που πλήττονται από την κρίση, το 2016 θα γίνει αναθεώρηση των συνολικών πόρων όλων των κρατών μελών για την περίοδο 2017-2020, εφαρμόζοντας μεθοδολογία κατανομής με βάση τα πλέον πρόσφατα διαθέσιμα στατιστικά στοιχεία. Αναμένεται συνεπώς στην Περιφέρεια, όπως και συνολικά στη χώρα, να κατανεμηθούν επιπλέον πόροι.

Αναλυτικότερα στο άρθρου 12 «Επανεξέταση» του Κανονισμού 1303/2013 της ΕΕ αναφέρεται: «Όταν υπάρχουν μείζονες αλλαγές στην κοινωνική και οικονομική κατάσταση της Ένωσης ή αλλαγές στη στρατηγική της Ένωσης για μια έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη, η Επιτροπή μπορεί να υποβάλει πρόταση επανεξέτασης του ΚΣΠ, ή το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο, ενεργώντας σύμφωνα με τα άρθρα 225 ή 241 ΣΛΕΕ, αντίστοιχα, μπορεί να ζητήσει από την Επιτροπή να υποβάλει μια τέτοια πρόταση». Επίσης, στο σημείο 1 του άρθρου 7 «Προσαρμογή των κονδυλίων για την πολιτική συνοχής» του Κανονισμού (ΕΕ, EURATOM) αριθ. 1311/2013 ΤΟΥ Ευρωπαϊκού Συμβουλίου επισημαίνεται: «Για να ληφθεί υπόψη η ιδιαίτερα δυσχερής κατάσταση των κρατών μελών που πλήττονται από την κρίση, το 2016 η Επιτροπή θα επανεξετάσει, μαζί με την τεχνική προσαρμογή για το έτος 2017, τα συνολικά κονδύλια όλων των κρατών μελών στο πλαίσιο του στόχου «Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση» της πολιτικής συνοχής για την περίοδο 2017-2020, εφαρμόζοντας τη μέθοδο κατανομής που ορίζεται στη σχετική βασική πράξη βάσει των εκάστοτε διαθέσιμων πλέον πρόσφατων στατιστικών και της σύγκρισης, για τα κράτη μέλη που υπόκεινται σε

ανώτατα όρια, μεταξύ του σωρευτικού ΑΕγχΠ που θα παρατηρηθεί για τα έτη 2014 και 2015 και του σωρευτικού ΑΕγχΠ που εκτιμήθηκε το 2012. Η Επιτροπή θα προσαρμόσει τα εν λόγω συνολικά κονδύλια σε περίπτωση που υπάρχει σωρευτική παρέκκλιση άνω του +/- 5 %».

6. Οι προτάσεις της Περιφερειακής Ένωσης Δήμων Στερεάς Ελλάδας

Κατ' αρχήν θα πρέπει να διευκρινιστεί πως η ΠΕΔ Στερεάς Ελλάδας δεν διεκδικεί μνη μείωση των πόρων που κατευθύνονται στις υπόλοιπες Περιφέρειες της Χώρας με σκοπό να αυξηθεί η κατανομή στην δική μας Περιφέρεια. Τα παραδείγματα του σημείου 4 της παρούσης αναφέρθηκαν για να γίνει αντιληπτή η αδικία που υφίσταται η Στερεά Ελλάδα, τόσο από την εν γένει κατανομή ΕΣΠΑ 2014-2020, όσο και από την στρέβλωση των οικονομικών της στοιχείων που προκαλεί η εγκατάσταση της άτυπης ΒΙΠΕ (Αθήνας) στα Οινόφυτα και η εγκατάσταση πληθώρας επιχειρήσεων της πρωτεύουσας στις γειτονικές περιοχές της Βοιωτίας αλλά και της Εύβοιας.

Θεωρούμε πως, δεδομένης της άνευ προηγουμένου, δύσκολης οικονομικής και κοινωνικής συγκυρίας για την Ελλάδα, η κατανομή θα έπρεπε να ήταν συνολικά μεγαλύτερη, ούτως ώστε να δοθούν πειστικές απαντήσεις και ολοκληρωμένες λύσεις στα διαρθρωτικά της Χώρας αλλά και τα προβλήματα της καθημερινότητας που ταλανίζουν τους πολίτες.

Με βάση τα παραπάνω, όσον αφορά την δικαιότερη κατανομή των κοινοτικών πόρων προτείνεται:

- ✚ Να θεσπιστούν επιπλέον δείκτες για την κατανομή των πόρων ανά Κράτος – Μέλος ή/και ανά Περιφέρεια και αναλυτικότερα:
  - ✓ Δείκτης ανεργίας: Θα πρέπει τόσο οι πόροι του ΕΚΤ, όσο και οι πόροι των υπόλοιπων Ταμείων που αφορούν στην τόνωση της επιχειρηματικότητας να αποδίδονται κατά προτεραιότητα στα Κράτη – Μέλη και τις Περιφέρειες στις οποίες η ανεργία καλπάζει
  - ✓ Δείκτης ανεργίας των νέων: Ομοίως με παραπάνω, κρίνεται απαραίτητη η υποστήριξη των νέων με στόχο την τόνωση της νεανικής επιχειρηματικότητας, την δημιουργία βιώσιμων θέσεων εργασίας για τους νέους και την κατάρτισή τους προκειμένου να αναβαθμίζεται το γνωστικό τους επίπεδο και να τίθενται στέρεες βάσεις για τη δημιουργία συνθηκών ανάπτυξης σε στέρεες βάσεις
  - ✓ Δείκτης εισροής/εκροής εισοδήματος από και προς όμορες Περιφέρειες. Η συμπερίληψη ενός τέτοιου δείκτη στα κριτήρια κατανομής αναμένεται να αντιμετωπίσει επαρκώς την διαρροή

εισοδήματος που παράγεται στην Βοιωτία (κατά κύριο λόγο) και καταναλώνεται στην Αττική.

- ✓ Δείκτης καινοτομίας: Το νέο ΕΣΠΑ 2014-2020 δίνει μεγάλη βαρύτητα στην προώθηση της καινοτομίας. Με γνώμονα το δικαίωμα των Ευρωπαίων πολιτών για πρόσβαση σε ίσες ευκαιρίες θα πρέπει να πιμοδοτούνται οι Περιφέρειες που υστερούν. Μάλιστα, ο συγκεκριμένος δείκτης ως «ποσοστό νέων καινοτόμων επιχειρήσεων στο σύνολο των νέων επιχειρήσεων» έχει χρησιμοποιηθεί ήδη για την παρακολούθηση των αποτελεσμάτων αρκετών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων της Προγραμματικής Περιόδου 2014-2020.
- ✓ Δείκτης φτώχειας: Κρίνεται απαραίτητο να λαμβάνεται υπόψη στην κατανομή των πόρων για την επιχειρηματικότητα, την κοινωνική ένταξη και αλληλεγγύη καθώς την δημιουργία ή αναβάθμιση κοινωνικών υποδομών, ο αριθμός των νοικοκυριών που διαβιούν ή απειλούνται άμεσα να διαβιώσουν σε συνθήκες φτώχειας.
- ✚ Να αποτελέσει κριτήριο της κατανομής των πόρων η γεωμορφολογία των Περιφερειών. Δεν είναι δυνατόν μια Περιφέρεια με το μεγαλύτερο ποσοστό της να αποτελούν δύσβατοι ορεινοί όγκοι ή δυσκόλως προσεγγίσιμα νησιά να θεωρείται πως έχει τις ίδιες ανάγκες και τις ίδιες δυνατότητες ανάπτυξης με μια Περιφέρεια, η οποία έχει ενιαίο χαρακτήρα και δεν αντιμετωπίζει ενδοπεριφερειακές ανισότητες.
- ✚ Κατ' αντιστοιχία με τις ευνοϊκές διατάξεις που προβλέπονται για τις βόρειες αραιοκατοικημένες περιοχές που είναι σε θέση να επωφεληθούν από ειδικά μέτρα και πρόσθετη χρηματοδότηση προς αντιστάθμιση των σοβαρών και φυσικών ή δημογραφικών προβλημάτων που αναφέρονται στο άρθρο 2 του Πρωτοκόλλου αριθ. 6 της Πράξης προσχώρησης του 1994 κρίνεται επιτακτική ανάγκη η πρόβλεψη για την ευνοϊκή μεταχείριση για τα Κράτη – Μέλη, που αντιμετωπίζουν σημαντικά προβλήματα λόγω οικονομικής κρίσης . Πρότασή μας είναι η συμπληρωματική ειδική χρηματοδότηση που θα αντιστοιχεί σε ένταση ενίσχυσης τουλάχιστον 30 € ανά κάτοικο και ανά έτος στις εν λόγω περιοχές επιπέδου NUTS-2. Η χρηματοδότηση αυτή θα πρέπει να διανέμεται ανά περιφέρεια και κράτος μέλος με τρόπο αναλογικό ως προς τον συνολικό πληθυσμό στις περιφέρειες αυτές.

Οι προτάσεις μας αφορούν τόσο στην επικείμενη αναδιανομή των πόρων του ΕΣΠΑ 2014-2020 που θα λαμβάνει υπόψη τα πλέον πρόσφατα στοιχεία όσο και την γενικότερη αναθεώρηση των κανονισμών για την άρση των αδικιών στα πλαίσια της εκπόνησης των προγραμμάτων της επόμενης Προγραμματικής Περιόδου. Στόχος μας δεν είναι η εξασφάλιση μιας προσωρινής ανακούφισης παρότι ή Περιφέρεια μας και ή Ελλάδα γενικότερα τόσο πολύ την χρειάζονται, αλλά η επίτευξη μιας αμοιβαίας αποδεκτής λύσης που θα προάγει το δικαίωμα της ισότιμης μεταχείρισης των πολιτών, το οποίο αποτελεί θεμελιώδη αρχή της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Τέλος, αναγνωρίζοντας το γεγονός ότι οι διαδικασίες επαναδιαμόρφωσης των κριτηρίων κατανομής των Ευρωπαϊκών κονδυλίων, εφόσον αποφασισθεί, καθίσταται μια χρονοβόρα διαδικασία επισημαίνουμε ότι κρίνεται επιτακτική ανάγκη η ισότιμη συμμετοχή της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας σε οριζόντιες δράσεις ανάπτυξης, αύξησης της επιχειρηματικότητας και τόνωσης της απασχόλησης και θα πρέπει να εξασφαλίζεται με την καταβολή των αντίστοιχων ποσών από Εθνικούς πόρους. Οι πόροι αυτοί δύνανται να προέρχονται από ένα Ειδικό Αναπτυξιακό Πρόγραμμα ίσης διάρκειας με το ΕΣΠΑ 2014-2020, το οποίο θα είναι προσανατολισμένο στις δράσεις όπου υπάρχει υποχρηματοδότηση της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας από κοινοτικούς πόρους.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι: ΠΙΝΑΚΕΣ

Πίνακας 1: Κατανομή πόρων ΕΣΠΑ 2014-2020 ανά Περιφερειακό Πρόγραμμα

Πίνακας κατανομής ανά Περιφερειακό Πρόγραμμα														
Επιχειρησιακό Πρόγραμμα	Κατηγορία Περιφέρειας	Ποσοστό συγχρηματοδότησης	Μόνιμος πληθυσμός *	Στήριξη της Ένωσης				Εθνική συμμετοχή			Συνολική Δημόσια Δαπάνη			
				ΕΤΠΑ	ΕΚΤ	Σύνολο	Κατά κεφαλήν ποσό	ΕΤΠΑ	ΕΚΤ	Σύνολο	ΕΤΠΑ	ΕΚΤ	Σύνολο	Κατά κεφαλήν ποσό
Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	80,00%	608.182	352.936.804	53.254.664	406.191.468	668	88.234.205	13.313.667	101.547.872	441.171.009	66.568.331	507.739.340	835
Κεντρικής Μακεδονίας	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	80,00%	1.882.108	640.647.291	131.244.054	771.891.345	410	160.161.826	32.811.014	192.972.840	800.809.117	164.055.068	964.864.185	513
Δυτικής Μακεδονίας	Περιφέρειες σε μετάβαση	80,00%	283.689	245.794.494	18.795.693	264.590.187	933	61.448.629	4.698.925	66.147.554	307.243.123	23.494.618	330.737.741	1.166
Ηπείρου	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	80,00%	336.856	226.500.790	34.176.723	260.677.513	774	56.625.199	8.544.181	65.169.380	283.125.989	42.720.904	325.846.893	967
Θεσσαλίας	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	80,00%	732.762	263.809.880	57.094.659	320.904.539	438	65.952.470	14.273.665	80.226.135	329.762.350	71.368.324	401.130.674	547
Στερεάς Ελλάδας	Περιφέρειες σε μετάβαση	50,00%	547.390	74.278.999	20.747.212	95.026.211	174	74.278.999	20.747.212	95.026.211	148.557.998	41.494.424	190.052.422	347
Δυτικής Ελλάδας	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	80,00%	679.796	326.269.401	66.519.182	392.788.583	578	81.567.353	16.629.796	98.197.149	407.836.754	83.148.978	490.985.732	722
Πελοποννήσου	Περιφέρειες σε μετάβαση	80,00%	577.903	160.803.272	55.470.599	216.273.871	374	40.200.818	13.867.650	54.068.468	201.004.090	69.338.249	270.342.339	468
Ιονίων Νήσων	Περιφέρειες σε μετάβαση	80,00%	207.855	155.534.239	26.005.519	181.539.758	873	38.883.561	6.501.381	45.384.942	194.417.800	32.506.900	226.924.700	1.092
Αττικής	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	80,00%	3.828.434	678.314.113	233.659.463	911.973.576	238	169.578.532	58.414.866	227.993.398	847.892.645	292.074.329	1.139.966.974	298
Βορείου Αιγαίου	Περιφέρειες σε μετάβαση	80,00%	199.231	214.491.238	26.844.361	241.335.599	1.211	53.622.810	6.711.091	60.333.901	268.114.048	33.555.452	301.669.500	1.514
Κρήτης	Περιφέρειες σε μετάβαση	80,00%	623.065	289.648.876	58.257.622	347.906.498	558	72.412.221	14.564.406	86.976.627	362.061.097	72.822.028	434.883.125	698
Νοτίου Αιγαίου	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	50,00%	309.015	62.172.081	21.913.200	84.085.281	272	62.172.081	21.913.200	84.085.281	124.344.162	43.826.400	168.170.562	544

*Στοιχεία απογραφής 2011 – Ελληνική Στατιστική Αρχή

Πίνακας 2: Κατά κεφαλή ακαθάριστο εγχώριο προϊόν κατά Περιφέρεια και Περιφερειακή Ενότητα

Περιφέρειες και Περιφερειακές Ενότητες	Έτη												
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011*	2012*
Στερεά Ελλάδα	13.860	14.857	15.056	16.183	16.780	17.444	18.090	18.723	19.344	18.572	17.551	16.128	15.075
Βοιωτία	20.125	22.367	21.545	23.284	23.525	23.488	24.311	24.069	24.287	24.887	22.925	21.756	19.780
Εύβοια	12.775	13.292	13.710	14.646	15.378	16.527	17.709	18.698	19.116	17.346	16.499	14.875	13.900
Ευρυτανία	8.469	8.434	8.952	9.807	9.880	10.013	10.892	11.231	12.931	13.093	12.783	11.938	11.351
Φθιώτιδα	12.239	13.364	13.897	14.736	15.380	16.171	15.961	16.808	17.755	17.097	16.474	15.097	14.501
Φωκίδα	10.053	10.798	11.195	12.807	13.756	13.571	14.073	14.604	15.603	15.162	14.027	12.289	11.330
Ποσά σε ευρώ. Σε τρέχουσες τιμές * Προσωρινά στοιχεία. Σημείωση: Χρησιμοποιήθηκε ο υπολογιζόμενος πληθυσμός στις 30/6 κάθε έτους, εκτιμημένος βάση της απογραφής πληθυσμού του 2011. Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή													